

Konfliktushelyzetben

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Ámósz 9:11-12; Máté 5:17-20;
Apostolok cselekedetei 6:1-6; 10:1-23; 11:3-24; 15:1-22

„Mert akik Krisztusba keresztelkedtetek meg, Krisztust öltöztétek fel. Nincs zsidó sem görög; nincs szolga sem szabad; nincs férfi, sem nő; mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban” (Gal 3:27-28).

Minden keresztény közösség számára az egyik legnehezebb feladat az egység fenntartása, amikor véleménykülönbségek alakulnak ki az egyház identitását és misszióját illetően. Az efféle nézeteltérések végzetes következményekhez vezethetnek.

A mai keresztény közösségek nem különböznek az Újszövetségben bemutatottaktól. Az ember mindenütt ember, és még fontos kérdésekről is elkerülhetetlenül megoszlanak a vélemények. Az első keresztények között problémát okozott, hogy némelyek hátrányos megkülönböztetést éreztek, illetve komoly különbségek voltak közöttük meghatározó ószövetségi történetek és gyakorlatok értelmezésében. E viták már a kezdet kezdetén tönkrekethették volna az egyházat, ha nem lépnek fel körültekintően az apostolok és a vezetők, akik a Szentlélek és a Szentírás útmutatására vártak a feszültségek megoldása érdekében.

Néhány hete azt vizsgáltuk, milyen egységben volt a korai egyház. Most annak járunk utána, hogyan oldották fel azokat a belső konfliktusokat, amelyek aláásták egységüket és veszélyeztették a közösség fennmaradását. Milyen küzdelmeik voltak, hogyan kerekedtek felül ezeken és mit tanulhatunk a tapasztalataikból ma?

NEMZETI ELŐÍTÉLETEK

ApCsel 6:1 szerint mi volt az a kérdés, ami miatt panaszkodtak az emberek az őskeresztény egyházban? Miért mondták, hogy nem volt igazságos az étel elosztása az özvegyasszonyok között?

Úgy tűnik, a keresztények közül egyesek előítélettel viseltettek a közöttük lévő, görögül beszélő özvegyasszonyok iránt, és kevesebb ételt adtak nekik, mint a hébereknek. A hívők első közösségében *észlelt* kivételezés ellentétet szított. Valós volt a részrehajlás vagy sem? Ez nem derül ki egyértelműen a szakaszból, csak annyit olvasunk, hogy némelyek így vélték. Ez a konfliktus már korán fenyegette az egyház egységét. Érdekes, hogy már ebben az első szakaszban jelentkeztek etnikai problémák.

ApCsel 6:2-6 versei szerint milyen egyszerű lépéseket tettek a korai egyházban a gondok orvoslása érdekében?

Az őskeresztény egyház igen gyorsan fejlődött, a növekedés pedig egyre súlyosabb terheket rótt az apostolokra. Enyhített a jeruzsálemi gyülekezet feszültségén a hét férfi kiválasztása, akiket hagyományosan „diakónusoknak” mondunk (noha az Újszövetség nem nevezi így őket). Ily módon lehetővé vált, hogy többen bekapcsolódjanak a gyülekezeti szolgálatba.

Az apostolok figyelmesen meghallgatták a görögül beszélő hívők panaszait és tőlük kértek megoldási javaslatot. Erre a csoportra bízták a hét férfi kiválasztását, akik az apostolok segítői lesznek, ők pedig megneveztek hét tanítványt, akik mind görögül beszéltek. Azt mondták róluk, hogy „*jó bizonyosságuk van... Szentlélekkel és bölcsességgel teljesek*” (ApCsel 6:3). Az apostolok szolgálatának addig egyaránt része volt Isten Igéjének hirdetése és az ételosztás az özvegyek között, de ettől kezdve megoszlottak a feladatok a két csoport között. Mindkettő tagjai egyformán értékes szolgálatot végeztek az evangélium hirdetése érdekében. Lukács ugyanazt a szót használja – „szolgálat” (*diakonia*) –, amikor az apostolok ígehirdetői feladatára (ApCsel 6:4), illetve a diakónusok ételosztására (ApCsel 6:1) utal.

Mi a jelentősége annak, hogy a vezetők sokakat összehívtak a hívők közül (ApCsel 6:2), amikor megoldást próbáltak találni a problémára?

POGÁNYOK MEGTÉRÉSE

A pogányok megtérése Jézus Krisztus evangéliumához olyan esemény *Az apostolok cselekedeteiben*, aminek a következtében kialakult a korai egyház életének legnagyobb konfliktusa, a létét és a küldetését is fenyegetve.

ApCsel 10:1-23 mely elemei utalnak arra, hogy a Szentlélek munkálkodott sokak szívében, utat készítve a pogányok számára az evangélium elfogadásához?

A látomás egészen bizarrnak tűnhetett Péter számára. Megdöbbsent, mert hűséges zsidó lévén a törvény előírása szerint sosem fogyasztott tisztátalan vagy megfertőztetett ételt (lásd 3Mózes 11; Ez 4:14; Dán 1:8). Csakhogy a látomás nem az ételre vonatkozott, hanem a zsidók és a pogányok közötti választóvonalra, ami akadályozta az evangélium terjedését. Az efféle válaszfa-lak éppen annyira gyakoriak voltak az ókori világban, mint ma.

Az első évtizedekben a kereszténység főleg zsidókból állt, akik elfogadták, hogy Jézus az ószövetségi próféciaikban megígért Messiás. Első követői hűséges zsidó emberek voltak, akik betartották a törvényt, amint arra megtanították őket. Nem gondolták, hogy Jézus Krisztus evangéliuma eltörölje vagy érvénytelenítette volna az Ószövetség előírásait (lásd Mt 5:17-20).

Olvassuk el ApCsel 10:28-29, 34-35 verseit! Hogyan értette Péter a Joppében kapott látomást? Mi vezette erre a magyarázatra?

Az apostolok cselekedeteiben látjuk, amint a Szentlélek utat készített a pogányoknak, hogy befogadják őket a keresztények közösségébe, méghozzá körülmetélkezés és előbb a zsidósághoz való csatlakozás nélkül. A Szentlélek kiáradt Kornéliuszra és a háza népére, hasonlóan ahhoz, amit Jézus tanítványai tapasztaltak pünkösd napján (ApCsel 10:44-47). Ez győzte meg Pétert és a barátait arról, hogy mi Isten akarata. Ha a pogányok is részesülhetnek a Szentlélekben úgy, mint a zsidók, akkor a körülmetélkezés egyértelműen nem lehet feltétele annak, hogy valaki Jézus, a Messiás követője legyen. Ez a következtetés aztán egy komoly teológiai vitához vezetett az első keresztények között.

A LÉLEK VEZETÉSE

A Cezáreában, Kornéliusszal történtek híre hamar eljutott Jeruzsálembe, a keresztény közösség vezetőihez, akik kérték Pétert, hogy számoljon be az esetről. Sértette őket, amit az apostol tett, mert Mózes törvényének zsidó értelmezése szerint hithű izraeliták nem ékezhettek együtt pogányokkal (ApCsel 11:3).

Hogyan magyarázta ApCsel 11:4-18 szakaszában Péter a Szentlélek munkáját és vezető szerepét ennek az eseménynek a kapcsán? A történet ismertetése közben mi volt az a fő pont, amit leginkább kiemelt?

Néhányan ugyan megkérdőjelezték az apostol tetteinek a jogosságát és a döntését, amikor megkeresztelte a pogányokat, de volt elég tanú (ApCsel 11:12), akik megerősítették, hogy a Szentlélek valóban ugyanúgy megmutakozott akkor, mint pünkösdkor. Nem vitathatták a Szentlélek vezetését ebben az esetben, és az ajándékot elfogadták. *„Ezeknek hallatára aztán megnyugodtak, és dicsőítették Istent, ezt mondva: Eszerint hát Isten a pogányoknak is adott megtérést az életre”* (ApCsel 11:18, ÚRK)!

ApCsel 11:19-24 beszámolója szerint mi történt ezek után az öskeresztény egyház életében?

Jeruzsálemben némelyek talán azt hitték, hogy a Kornéliusszal és háza népével történtek csupán kivételnek számítanak, nem ismétlődhetnek meg. Ám a Szentléleknek nem ez volt a szándéka. Az István halála után kitört üldözés következtében Jézus tanítványai szétszéledtek Jeruzsálem és Júdea határain túl (ApCsel 8:1), eljutottak Samáriába, Föníciába, Ciprusra és Antiókhíába, eközben mind több és több pogány fogadta el Megváltójának Jézust, amint Ő előre megmondta (ApCsel 1:8). Valóban csodálatos volt a pogányok ilyen arányú beáramlása, de az első zsidó hívők helyébe képzelve magunkat talán érthető, hogy nem tudták eldönteni, hogyan is fogadják őket.

Hogyan eshet meg velünk is, hogy az egyházzal és az üzenetünkkel kapcsolatban a missziókat hátráltató, korlátolt nézetekhez ragaszkodunk?

A JERUZSÁLEMI ZSINAT

Olvassuk el ApCsel 15:1-2 és Gal 2:11-14 szakaszait! Mi volt az a két kérdés, ami komoly konfliktust gerjesztett az őskeresztény egyházban?

Valós és összetett volt a veszély, ami az első keresztények egyházi egységét fenyegette. A hívő zsidók közül többen úgy vélték, hogy csak az Isten szövetséges népéhez tartozók számára lehetséges az üdvösség. Ebből az következett, hogy a körülmétkedés előfeltétel. A zsidó származású hívők még azt is gondolták, hogy a hithű életmód részeként kerülniük kell mindenféle kapcsolatot a pogányokkal, mert ez gátolhatná az üdvösségüket.

A pogányokkal való kapcsolattartás tekintetében a zsidók nagyon szigorú hagyományokat követtek, amelyek az új keresztény közösség számára csakhamar botránykővé váltak. Az apostolok ugyanis nyitottak a pogányok felé, akik Jézus követői kívántak lenni. Mivel a Messiás Isten népének az Ószövetségben megjövendölt Megváltója, vajon ha a pogányok üdvözülni akarnak, először nem zsidóvá kellene lenniük, követve a szövetség szabályait?

ApCsel 15:3-22 szerint milyen témákat vetettek fel a jeruzsálemi zsinaton?

Ez a kérdés abban a körülmétkedésel és a pogányokkal való érintkezéssel kapcsolatos konfliktusban gyökerezett, ami az ellentétes magyarázatok között alakult ki. Az apostolok, a vének és az antiókhiai küldöttek összeültek, hosszasan tanácskoztak, de nem jutottak eredményre.

Aztán Péter, Barnabás és Pál is felszólalt. Beszédében Péter utalt az Istentől kapott látomására, valamint a Szentlélek ajándékára, ami utat nyitott a pogányok közötti misszió előtt. Ezek után Pál és Barnabás néhány történet keretében elmondta, hogy mit tett Isten a pogányokért általuk. Így sokak szeme megnyílt, felismerték az új igazságot. Péter kijelentette: „*hisszük, hogy mi is az Úr Jézus Krisztus kegyelme által üdvözülünk, éppen úgy, mint ők*” – ezzel a pogányokra célzott (ApCsel 15:11, ÚRK). Az evangélium fényében kezdett szertefoszlni egy több évszázadon át erősített hagyomány.

Előfordult már veled, hogy megváltozott a véleményed egy olyan pontról, amit igen komoly hitkérdésnek tartottál? Mit tanultál ebből, ami talán segíthet, ha újból meg kell vizsgálnod egy hitelvi magyarázatodat?

NEHÉZ MEGOLDÁS

Komoly bizalomra volt szükség az antiókhiai gyülekezet részéről ahhoz, hogy képviselőiket elküldjék Jeruzsálembe, amikor a legjobb megoldást akarták megtalálni a problémára. Az apostolok és vének hosszú órákon át tartó megbeszélése után Jakab, Jézus testvére, aki az összejövetel vezetője lehetett, ítéletet hozott a teendőkről kapcsolatban (ApCsel 15:13-20). A zsinat egyértelműen elhatározta, hogy amennyiben a pogányok keresztények kívánnak lenni, nem kell előbb áttérniük a zsidóságra, sem betartaniuk a ceremóniális törvény minden részét, benne a körümetéledést.

Olvassuk el Jer 12:14-16 és Ám 9:11-12 verseit! Mit jövedöltek meg az ószövetségi próféták az Izraellel szomszédos népekről?

Ámós 9. fejezetéből idézett Jakab, de más ószövetségi prófétáknál is találunk utalást a népek üdvösségére. Istennek mindig is az volt a szándéka, hogy az egész világot megmentse Izrael bizonyosságtétele és tapasztalata révén. Már Ábrahám elhívásába is belefoglalta az áldást, ami a pátriárka és utódai által jut el minden néphez (1Móz 12:1-3). A Szentlélek vezetése, Péter, Barnabás és Pál szolgálata, számos pogány ember megtérése olyan bizonyítéknak számított, amit nem lehetett félresöpörni. Ezek segítettek a jeruzsálemi keresztény közösség vezetőinek felismerni, hogy számos ószövetségi prófécia teljesedett. Valójában Isten már korábban adott olyan törvényeket, amelyek iránymutatóak voltak Izraelben a pogányokra vonatkozóan, hogy milyen korlátozások vonatkoznak rájuk (3Mózes 17. és 18. fejezet). Jakab a döntést ismertetve szintén utalt ezekre (ApCsel 15:29). Mindenki előtt nyilvánvalóvá vált, hogy Isten a Jézusban való megváltás elfogadására, a népe közé hívja a pogányokat. A Szentlélek elvezette az egyházat a Szentírás mélyebb megértésére és olyan meghatározó igazságokat mutatott be nekik, amelyeket azelőtt nem ismertek fel. ApCsel 15:30-35 szakasza közli, hogyan fogadták az antiókhiai hívők a jeruzsálemi döntést: „Amikor felolvasták, megörültek a bátorításnak” (ApCsel 15:31, RÚF). Az apostolok cselekedeteiben kiemelkedő példát láthatunk arra, hogyan hártott el az őskeresztény egyház egy komoly, az egységet fenyegető krízist azzal, hogy engedelmessé váltak Isten Igéjének, valamint a szeretet, az egység, a bizalom alapállásából követték a Szentlélek vezetését.

E beszámoló szerint tehát mennyire fontos nemcsak meghallgatni, amit mások mondanak, hanem azt is számításba venni, hogy talán igazuk van, még ha nem is azt mondják, amit hallani szeretnénk?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, „Az igazságot kereső” c. fejezet, 88-95. o. és a „Zsidó és pogány” c. fejezet, 125-133. o.

„A gyűlés, mely eldöntötte ezt az ügyet, az apostolokból, a zsidó- és a pogány-keresztény gyülekezetek építésében kiemelkedő tanítókból, valamint a különböző helyek választott képviselőiből állott. Jelen voltak a jeruzsálemi vének, az antiókhiai kiküldöttek és a legbefolyásosabb gyülekezetek képviselői. A gyűlés az érthető határozat parancsaival egyetértésben és az isteni akarat által alapított egyház méltóságával intézkedett. Tanácskozásuk eredményeként mindnyájan látták, hogy Isten maga válaszolta meg e kérdést akkor, amikor a Szentlelket a pogányokra is kiárasztotta. Megértették, hogy feladatuk a Lélek vezetésének követése. Nem az összes keresztényt hívták meg, hogy szavazzanak e kérdésben. Az »apostolok és vének« – befolyásos és jó ítélőképességű férfiak – foglaltak állást és adták ki a határozatot, melyet a keresztény gyülekezetek általánosan elfogadtak. Mindazonáltal a határozat nem mindenkinek tetszett; becsvágyó és magabízó testvérek csoportja nem értett ezzel egyet. Ezek a férfiak magukra vállalták, hogy saját felelősségükre kezükbe veszik a művet. Megengedték maguknak a zúgolódást és a hibakeresést. Új terveket javasolva, ama emberek munkájának lerontására törekedtek, kiket Isten az evangélium üzenetének tanítására rendelt. Kezdetől fogva akadályokkal találkozott az egyház, és így lesz ez az idők végeztéig” (i. m. 130. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Amennyiben nézeteltérések alakulnak ki a gyülekezetben, a héten vizsgált beszámoló fényében milyen lépéseket tehetünk a konfliktusok feloldásáért? Teológiai jellegű volt az egyik kérdés, amivel az egyháznak itt meg kellett birkóznia, mégis mit tanulhatunk az esetből, ami segíthet, ha kulturális, politikai vagy akár etnikai helyzetek veszélyeztetik a gyülekezet egységét? Milyen fontos elvet találunk ebben a történetben?
2. Olvassuk el újból az előbbi idézetet Ellen White-tól! Az eset jól végződött, de voltak, akik mégsem örültek. Mi a tanulsága ennek a szomorú realitásnak?

ÖSSZEFOGLALÁS: Az őskeresztény egyházat olyan belső küzdelmek fenyegették számos dologgal kapcsolatban, amelyek hatása tragikus lehetett volna. Láttuk, hogyan tudták feloldani a konfliktusaikat, elkerülve a szakadást, mert követték a Szentlélek vezetését és hallgattak Isten Igéjére.

DORA RAPPARD:

NE FÉLJ, CSAK HIGGY!

Ha éjszaka vesz körül és sötétség,
s nem látsz utat a pusztaságon át,
Valaki ott van veled és vezérel,
hűségesen, átszegezett kezével.
Ne félj, csak higgy! Néki gondja van rád!

Bízatsz benne! Mért csüggednél, remegnél?
Engedj néki, ha próbál, tisztogat!
Ismer! Elmondhatsz mindent. Érti, hallja.
Ha elfáradtál, hordoz erős karja.
Ne félj, csak higgy! És vesd Rá gondodat!

Veled az Úr a szenvedés tüzében.
S ahogy az ötvös perceket figyel,
hú tekintete örködik feletted:
drága aranya tűzben el nem veszhet.
Ne félj, csak higgy! Idején kiemel.